
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 137, augustus 2016

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>
Facebook: <https://www.facebook.com/roel.velema.5>

De Dood van Ismaël

(Deel 1)

Het Verbond met Abram

“En dit waren de jaren van Ismaëls leven: honderd zevenendertig jaar. Toen gaf hij de geest en stierf, en werd vergaderd tot zijn voorgelacht” (Gen. 25:17).

De huidige strijd in het Midden-Oosten is een strijd waar de wereld als geheel meer en meer bij betrokken raakt. De voortdurende strijd tegen Israël, het vluchtelingenprobleem, het terrorisme en de opmars van de Islam, houden de wereld in haar greep. Velen begrijpen niet wat het wezenlijke probleem is en veel regeringsleiders hopen door gezamenlijke inspanning uiteindelijk vrede te kunnen bereiken.

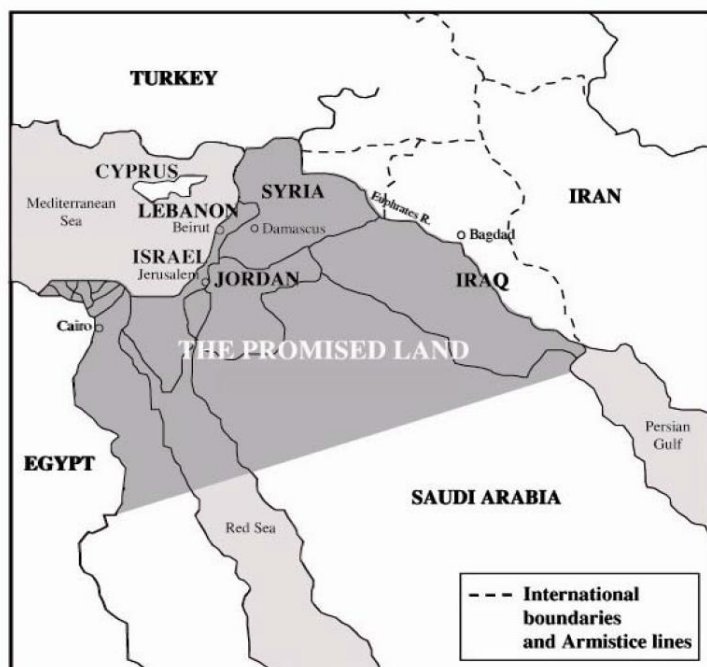
Het hele probleem in het Midden-Oosten wordt in de Bijbel teruggebracht tot twee zaken:

1) het verbond dat God met Abram heeft gesloten, en 2) de wijze waarop twee zonen van Abram zich verhouden tot dit verbond. Deze twee zonen zijn halfbroers, namelijk Isaäk en Ismaël, zoals ook Joden en Arabieren halfbroers zijn. In deze studie zullen we ingaan op de eerste zaak, namelijk het verbond van God met Abram. De tweede studie zal gaan over Ismaël in het bijzonder. Over dit verbond lezen we in Gen. 12:1-3: Isaäk

“De Here nu zei tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit het huis van uw vader naar het land, dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden.”

Het verbond dat God met Abram sloot, is het belangrijkste verbond dat God met de mens heeft gesloten. Uit dit verbond vloeien al Gods andere verbonden met Israël voort, zoals het Oude Verbond, het verbond met David (2 Sam. 7:12-16), het verbond over het toegewezen beloofde land (Gen. 15:18), en het Nieuwe Verbond (Jer. 31:31-34; Hebr. 8:8-13).

Het Oude Verbond en het Nieuwe Verbond hebben te maken met het huis van Mozes en het huis van Christus, met de uiterlijke wet geschreven op stenen tafels en de wet van Christus geschreven in het hart van de gelovigen (Hebr. 3:1-6). Het verbond met David verzekert dat een nakomeling van David voor eeuwig op de troon zal zitten. Dit verwijst naar Christus, de komende koning.



“Te dien dage sloot de Here een verbond met Abram, zeggende: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven, van de rivier van Egypte tot de grote rivier, de rivier de Eufraat” (Gen. 15:18).

Het verbond dat God sloot met Abram over de grenzen van het beloofde land lopen van de Nijl tot aan de Eufraat. Deze grenzen heeft Israël tot nu toe niet in bezit gekregen, maar zullen in het Messiaanse tijd een feit zijn. Israël zal vanaf dan de voornaamste natie op aarde zijn en de “place to be”.

Het is niet uitgesloten dat Hebreeuws dan een wereldtaal zal

worden.

“En vele natiën zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heren woord uit Jeruzalem” (Micha 4:2).

Het belang van verbonden

Verbonden nemen in de Bijbel een belangrijke plaats in. Er zijn verschillende soorten verbonden. Er zijn verbonden tussen God en de mens en er zijn verbonden tussen mensen onderling. Afgezien van Noach, heeft God nooit een verbond gesloten dan met Abraham en zijn nageslacht (vgl. Rom. 9:4; Ef. 2:12). Verbonden van God worden nooit gesloten met het lichaam van Christus, dat is Zijn gemeente. De reden hiervan is eenvoudig: Christus sluit geen verbond met Zijn eigen lichaam. Deze diepe innige eenheid sluit een verbond met de gemeente uit.

Het Hebreeuwse woord voor verbond is *beriet*. Het Oude Testament kent een *beriet* tussen menselijk partners, zoals tussen David en Jonathan (1 Sam. 18:1 e.v.). Jonathan sloot een *beriet* met David “*omdat hij hem liefhad als zichzelf*” (vers 3). Liefde ging dus vooraf aan een verbond, waardoor deze liefde werd opgeheven tot een rechtsverhouding. De relatie was vanaf dat moment niet kwetsbaar meer door een mogelijk veranderende liefde, maar gefundeerd op verplichtingen om die liefde bestendig te houden (vgl. 1 Sam. 20:8). Daarom is een huwelijksluiting zo belangrijk, omdat de rechtsverhouding de liefde ondersteunt en er ruimte ontstaat die noodzakelijk is om te volharden door de rechtsverhouding. Dit is wat de moderne mens steeds meer uit het oog heeft verloren. Dit blijkt onder meer hoe een huwelijksluiting steeds meer een “contract” is geworden. Tegenwoordig is het een kwestie om te proberen je aan de afspraak te houden zolang dat mogelijk is. In de Bijbel worden verbonden gesloten om ze niet te verbreken.

De eerste vermelding van een *beriet* vinden we in Genesis 9:9, waar God een verbond sluit met Noach. God stelt een teken (Gods regenboog in de wolken). Hiermee ‘verbond’ God zich aan Noach en aan Zijn schepping. Hierin lag dan ook de kracht van het verbond: God houdt zich onvoorwaardelijk aan zijn belofte. Hij zal zo’n verbond altijd gedenken en er naar handelen (vgl. Num. 23:19). Hieruit zien we het verbond dat God met Abram sloot tot een volledige vervulling zal komen en zijn nageslacht tot een zegen voor alle volkeren zal zijn. Dit staat vast en daarom bevestigt God steeds weer dit verbond, zoals in Genesis 17:1-11 en Genesis 22:15-18.

“Toen Abram negenennegentig jaar oud was, verscheen de Here aan Abram en zei tot hem: Ik ben God, de Almachtige, wandel voor mijn aangezicht, en wees onberispelijk; Ik zal mijn verbond tussen Mij en u stellen, en u uitermate talrijk maken. Toen wierp Abram zich op zijn aangezicht en God sprak tot hem: Wat Mij aangaat, zie, mijn verbond is met u, en gij zult de vader van een menigte volken worden; en gij zult niet meer Abram genoemd worden, maar uw naam zal zijn Abraham, omdat Ik u tot een vader van een menigte volken gesteld heb. Ik zal u uitermate vruchtbaar maken en u tot volken stellen, en koningen zullen uit u voortkomen. Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en u en uw nageslacht in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u en uw nageslacht tot een God te zijn. Ik zal aan u en uw nageslacht het land, waarin gij als vreemdeling vertoeft het ganse land Kanaän, tot een altoosdurende bezitting geven, en Ik zal hun tot een God zijn. Voorts zei God tot Abraham: En wat u aangaat, gij zult mijn verbond houden, gij en uw nageslacht, in hun geslachten. Dit is mijn verbond, dat gij zult houden tussen Mij en u en uw nageslacht: dat bij u al wat mannelijk is besneden worde; gij zult het vlees van uw voorhuid laten besnijden, en dat zal tot een teken van het verbond zijn tussen Mij en u” (Gen. 17:1-11).

“Toen riep de Engel des Heren ten tweeden male van de hemel tot Abraham en zei: Ik zweer bij Mijzelf, luidt het woord des Heren: omdat gij dit gedaan hebt, en uw zoon, uw enige, Mij niet onthouden hebt, zal Ik u rijkelijk zegenen, en uw nageslacht zeer talrijk maken, als de sterren des hemels en als het zand aan de oever der zee, en uw nageslacht zal de poort zijner vijanden in bezit nemen. En met uw nageslacht zullen alle volken der aarde gezegend worden, omdat gij naar mijn stem gehoord hebt” (Gen. 22:15-18).

Het land en het zaad van Abram

In Genesis 22 spreekt de Engel van de Heer over het nageslacht, het zaad, van Abraham. De belofte was in Genesis 12:1-3 aanvankelijk aan Abram persoonlijk gericht zonder verwijzing naar zijn nageslacht. Paulus verwijst naar Abrahams nageslacht, Abrahams zaad, in Galaten 3:16:

“Nu werden aan Abraham de beloften gedaan en aan zijn zaad. Hij zegt niet: en aan zijn zaden, in het meervoud, maar in het enkelvoud: en aan uw zaad, dat wil zeggen: aan Christus.”

In Genesis 12:1-3 doet God Abram de belofte dat hij een zegen zal zijn en velen door hem gezegend zullen worden . Pas in Genesis 12:7, een paar verzen verder, spreekt God over het zaad van Abram:

“Zo verscheen de Heer aan Abram, en zei: Aan uw zaad zal Ik dit land geven” (Gen. 12:7 SV).

In dit vers zegt de Heer dat Hij het land aan zijn zaad zal geven. Wie is dat zaad? De Judaïsten zeggen: “Het zaad zijn de kinderen van Israël”. Nee, zegt Paulus: “Dit zaad is een persoon en die Persoon is Christus”. Dit zaad verwijst naar een persoon, zoals we ook zien in Genesis 4:25 (HSV): *“En Adam had opnieuw gemeenschap met zijn vrouw en zij baarde een zoon, en zij gaf hem de naam Seth. Want, zei ze, God heeft mij ander nageslacht (‘zaad’ SV) gegeven in de plaats van Abel; Kaïn heeft hem immers gedood”.*

Het enige Schriftgedeelte dat letterlijk de woorden van Galaten 3:16 gebruikt is Genesis 3:15:

“En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw, en tussen uw zaad en haar zaad; dit zal u de kop vermorzelen en gij zult het de hiel vermorzelen.”

Wat betekent dit vers? Wie is deze vrouw en haar zaad? Het vers is gericht aan de duivel, de slang. “Uw zaad” is daarom het zaad van de duivel, waardoor Adam en Eva in zonde vervielen en waardoor wij in zonde zijn geboren. Het “zaad van de vrouw” is Christus. De duivel vermorzelde de hiel van Christus. Door het werk van het kruis echter werd de kop van de duivel zelf vermorzeld en werd hij van zijn kracht beroofd.

Christus, als het zaad van de vrouw, is door Maria in deze wereld gekomen, maar in Genesis 3:15 gaat het niet over Maria en is de betekenis dieper. Het gaat daarom de geestelijke baarmoeder van onze “hemelse moeder” (Gal. 4:26). De hemelse moeder, het hemelse Jeruzalem, is onze ware moeder, niet Eva of Maria. Eeuwig leven wordt niet door vlees en bloed verkregen, maar is een gift van boven, namelijk Christus Zelf door de Heilige Geest.

De Bijbel maakt onderscheid tussen zaad vóór Abram en zaad na Abram. Christus is niet het zaad ná Abram, maar het zaad vóór hem: *“Eer Abraham was, ben ik” (Joh. 8:58)*. Dit zaad vóór Abraham is de basis van het verbond met Abram en het zaad na hem:

“En Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u” (Gen. 17:7 SV).

Abraham had een groot nageslacht: Ismaël, Izaäk, zijn zonen van Ketura en de zonen van zijn bijvrouwen (Gen. 25:1-11). Was de belofte aan Abram aan al dit nageslacht? Nee, zegt Paulus, het is aan één persoon gericht en dat is Christus die vóór Abram was en de wereld zou zegenen door Zijn dood en nageslacht: “... **Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham**” (Matt. 1:1). De bloedlijn van Abram naar Christus gaat via één centrale persoon namelijk Isaäk, waardoor God de God is van Abraham, **Isaäk** en Jacob. Ismaël is van Gods verbond met Abram volledig buitengesloten, ook al beloofde God dat hij Ismaël zou zegenen. Het is het nageslacht van Christus, zij die uit het geloof zijn, gelovigen uit de Joden als uit de heidenen, die door dit verbond gezegend zullen worden.

Een hemels en aards land

Het verbond van God met Abram omvat een aards land en een hemels land en omvat daarom ook hemelse en aardse beloften. Er zijn maar weinig christenen die dit onderscheid zien, maar is van groot belang om Gods plannen en doelstellingen te begrijpen.

Nadat Abram aan Lot de keuze van het land had gegeven, geeft God hem de belofte dat zijn nageslacht zo talrijk zal zijn als het zand van de aarde. Nadat Lot gevangen is genomen, bevrijdt Abram hem en ontvangt hij van God de belofte dat zijn nageslacht zo talrijk zal zijn als de sterren van de hemel (Gen. 15). In Genesis 14:19-23 zegent Melchizedek Abram in de naam van “*God, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde*” en neemt Abram deze naam over:

“En hij [Melchizedek] zegende hem en zei: Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde, en geprezen zij God, de Allerhoogste, die uw vijanden in uw macht heeft overgeleverd. En hij gaf hem van alles de tienden. De koning van Sodom nu zei tot Abram: Geef mij de mensen, en behoud de have voor u. Doch Abram zei tot de koning van Sodom: Ik zweer bij de Here, bij God, de Allerhoogste, de Schepper van hemel en aarde: Zelfs geen draad of schoenriem, ja niets van het uwe zal ik nemen, opdat gij niet kunt zeggen: Ik heb Abram rijk gemaakt!”

Dit vormt de uitgangspunt voor het verbond dat God met Abram sluit in Genesis 15 waar God zegt:

“Zie toch op naar de hemel en tel de sterren, indien gij ze tellen kunt; en Hij zei tot hem: Zo zal uw nageslacht zijn” (Gen. 15:5).

Het zaad van Abram omvat daarom een aards zaad en een hemels zaad. Wij moeten, als christenen, zoals ook Abram deed, uitzien naar een hemelse stad met hemelse beloften.

Abram en de rechtvaardiging door het geloof

Historisch was Isaäk de erfgenaam van Abram door wiens nageslacht het verbond van met Abram gestalte zou krijgen, maar in diepere zin was het Christus die uit het nageslacht van Isaäk voorkwam. Abram geloofde in de Here en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid (Gen. 15:6). Abram werd gerechtvaardigd omdat hij de grootse belofte geloofde dat God hem een zoon zou geven en hem de vader van vele volkeren zou maken. Deze belofte was niet gemakkelijk te geloven gezien het feit dat Sara onvruchtbaar was. De jaren verstreken en Sara takelde lichamelijk verder af. Hij liet zich door Sara overtuigen een plan B uit te voeren. Dit plan was een vleselijk plan en schonk hem een zoon, Ismaël, van zijn slavin Hagar. Waarschijnlijk dachten Abram en Hagar dat zij ook hun aandeel moesten leveren in de vervulling van Gods belofte. God echter verwierp Ismaël als de ware erfgenaam en Abram en Sara takelden lichamelijk verder af tot het Abram duidelijk werd dat het Gods opstandingskracht was die Isaäk tot geboorte bracht en hem uit de dood tot leven bracht. Zijn offer van Isaäk was de climax van zijn geloof:

“Gelijk geschreven staat: Tot een vader van vele volken heb ik u gesteld. Voor het aangezicht van die God, in wie hij geloofde, die de doden levend maakt en het niet zijnde tot aanzijn roept” (Rom. 4:17).

Abram geloofde dit voordat hij was besneden of voordat de wet van Mozes was gegeven. Zijn rechtvaardiging was daarom niet gebaseerd op enig werk of verdienste van zijn kant, maar omdat hij geloofde in het leven dat voortvloeit uit dood en opstanding.

Abram is de vader van alle gelovigen, van de besneden en de onbesneden gelovigen. Hij is de vader van de gelovigen die onder de wet en zonder wet waren. Paulus, de besneden gelovige, schijft zijn brief aan de Romeinen, aan onbesneden gelovigen. Allen van hen zijn kinderen van Abraham.

Het Oude Verbond, het verbond van de besnijdenis, bracht geen wijziging in het verbond met Abram die werd gerechtvaardigd door het geloof. De wet van Mozes was gegeven om de overtreding te doen blijken en ons tot Christus te brengen.

“De wet is dus een tuchtmeester voor ons geweest tot Christus, opdat wij uit geloof gerechtvaardigd zouden worden” (Gal. 3:24)

De betekenis van de besnijdenis

Besnijdenis op zich leidt niet tot een hart vol geloof. Jeremia schrijft:

“Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat Ik bezoeking zal doen over alle besnedenen die toch de voorhuid hebben” (Jer. 9:25).

Er bestaat een uiterlijke besnijdenis en een innerlijke besnijdenis van het hart. Een uiterlijke besnijdenis verandert niet de innerlijke gesteldheid van het hart. Paulus zegt:

“Want besneden te zijn heeft wel betekenis, indien gij de wet volbrengt, maar indien gij een overtreder van de wet zijt, is uw besnijdenis tot onbesnedenheid geworden. Zal dan, indien de onbesnedenen de eisen der wet in acht neemt, zijn onbesnedenheid niet voor besnijdenis gelden? Dan zal de van nature onbesnedenen, doordat hij de wet volbrengt, u oordelen die, hoewel in het bezit van letter en besnijdenis, een overtreder van de wet zijt. Want niet hij is een Jood, die het uiterlijk is, en niet dat is besnijdenis wat uiterlijk, aan het vlees, geschiedt, maar hij is een Jood, die het in het verborgen is, en de ware besnijdenis is die van het hart, naar de Geest, niet naar de letter. Dan komt zijn lof niet van mensen, maar van God” (Rom. 2:25-29).

In het Nieuwe Verbond bestaat ook een besnijdenis, naar de Geest, niet uitwendig naar de letter.

“Want wij zijn de besnijdenis, die door de Geest Gods Hem dienen, die in Christus Jezus roemen en niet op vlees vertrouwen” (Fil. 3:3).

“In Hem zijt gij ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam des vlezes, in de besnijdenis van Christus, daar gij met Hem begraven zijt in de doop. In Hem zijt gij ook medeopgewekt door het geloof aan de werking Gods, die Hem uit de doden heeft opgewekt” (Col. 2:11,12).

Deze twee verzen zijn een miniatuur van Romeinen 6. Abram werd gerechtvaardigd door het geloof en als teken van het verbond dat hij en zijn mannelijk nageslacht besneden moest worden (Gen. 17:9-11). In het nieuwe verbond verwijst de besnijdenis naar ons begraven zijn met Christus doordat God ons in Hem heeft geplaatst (gedoopt), waarvan de waterdoop een afspiegeling is.

Voor de Jood betekende het nalaten van de uiterlijke besnijdenis een afsnijding van Israël. Deze overtuiging is zo diep geworteld voor de Jood dat niets minder dan een Nieuw Verbond hem op andere gedachten kan brengen. Paulus maakt duidelijk dat de Jood moet sterven voor de wet en daarmee aan het Oude Verbond. De Jood moet zich gestorven weten met Christus. Zien zonder de medekruisiging met Christus, is hij afgesneden van het volk van God.

Paulus zegt dat de besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, het afleggen van het lichaam van het vlees is. Daarom verwijst de besnijdenis onder het Oude Verbond naar de dood van de oude mens onder het Nieuwe Verbond. Abraham moest besneden worden voordat Isaäk werd geboren, want de natuurlijke mens kan geen geestelijke vrucht voor God dragen in de kracht van de opstanding. Alleen het bovennatuurlijke van God kan door de nieuwe mens, ons uit Christus, geboren doen worden. De oude mens is gestorven en de nieuwe mens leeft door onze doop in Christus. Dit is de sleutel tot de betekenis van de besnijdenis en de waterdoop.

“Want in Christus Jezus vermag noch besnijdenis iets, noch onbesneden zijn, maar geloof, door liefde werkende” (Gal. 5:6).

De uiterlijke besnijdenis heeft geen enkele kracht, maar door de innerlijke besnijdenis van het hart, leven wij uit geloof door nieuwe mens, door liefde werkende.

Abram werd gerechtvaardigd door het geloof in de belofte die God hem had gegeven. Deze rechtvaardiging was geen proces, maar wat God hem voor eens en altijd toerekende door zijn geloof. Rechtvaardiging is daarom geen proces, maar is Christus als onze rechtvaardigheid waardoor wij voor eeuwig recht tegenover God staan (vgl. 1 Cor. 1:30).

Augustinus zag rechtvaardiging tevens als een proces, waarbij de liefde van God in ons hart wordt uitgestort en we meer en meer liefhebbend worden. Deze definitie ziet echter een dualiteit tussen God en de mens waar Luther meer geconfronteerd werd. Het was pas toen hij zag dat God door het geloof ons rechtvaardigt door het ons toe te rekenen buiten enig werk van de mens, dat vrede in zijn hart kwam.

In Gods heilsplan zien we een groot verschil tussen Isaäk en Ismaël. Sara, de vrije, is verbonden met de belofte (Gal. 4:23). Hagar, de slavin, de moeder van Ismaël, brengt kinderen voort uit slavernij (Gen. 4:24,25).

Het is de Islam maakt aanspraak dat niet Isaäk, maar Ismaël de zoon van de belofte is. Hoewel het klip en klaar is wat de Bijbel zegt over deze twee halfbroers, geloven meer dan 1,5 miljard moslims in de leugen dat door zoon van de slavin deze wereld gezegend wordt. God heeft ons echter een open deur gegeven dat moslims het waarderen met hen over God te praten, ook over Jezus die een profeet is voor de moslims.

In de volgende studie zullen we hier verder op ingaan.

Studievragen

1. Tot welke twee zaken kan het probleem in het Midden-Oosten worden teruggebracht?
2. Welke verbonden heeft God met Israël gesloten?
3. Leg uit wat Gods verbond met Abram inhoudt?
4. Wat zijn de hemelse en aardse beloften binnen het verbond met Abram?
5. Waarom was de rechtvaardiging van Abram buiten enig werk van hem om?
6. Wat is de Nieuwtestamentische betekenis van de besnijdenis?
7. Waarom is de Islam een godsdienst van slavernij?